ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2314)

Próbna Matura z OPERONEM

Historia

Poziom rozszerzony

2021/2022

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	I.1.2. rozpoznaje cechy charakterystyczne najważniejszych osiągnięć kulturowych cywilizacji bliskowschodnich [...] w zakresie [...] sztuki [...]

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź

C

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	I.2.4. identyfikuje dziedzictwo kultury greckiej w dorobku kulturowym Europy I.4.5. identyfikuje dziedzictwo kultury rzymskiej w dorobku kulturowym Europy

Zadanie 2.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Nie, nie są dziełem tej samej cywilizacji.
Uzasadnienie: Obiekt A pochodzi z Mezopotamii/Babilonu, obiekt B pochodzi ze starożytnej Grecji.

Zadanie 2.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie: Obiekt A to brama Isztar (brama do miasta), obiekt B to Partenon – świątynia poświęcona Atenie.

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	I.4.4. rozpoznaje dokonania kulturowe Rzymian w dziedzinie [...] architektury i techniki

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
A
Uzasadnienie: Akwedukt Pont du Gard został wybudowany przez Rzymian. Akwedukty służyły do zaopatrywania miast rzymskich w wodę; ich budowa wymagała dużej wiedzy technicznej i rozwiązania wielu problemów, np. konieczności utrzymania odpowiedniego spadku na całej długości akweduktów czy budowy mostów nad dolinami.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	I.4.3. prezentuje przyczyny upadku państwa rzymskiego

Zadanie 4.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
1. P; 2. P; 3. F

Zadanie 4.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
B

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	II.2.4. charakteryzuje funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 5.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: monarchia patrymonialna
Uzasadnienie: W tekście jest mowa o tym, że Klodwik [Chlodwig] i jego następcy uważali podbite terytoria za swoją własność i dysponowali królestwem tak jak majątkiem prywatnym, czyli patrimonium. Jest to charakterystyka monarchii patrymonialnej.

Zadanie 5.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
C

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	II.4.1. wyjaśnia uwarunkowania narodzin państwa polskiego i jego chrystianizacji

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Św. Wojciech był biskupem Pragi, zmuszonym do ucieczki z Czech do Polski, pochodził z czeskiego rodu książęcego i jego relikwie były ważne zarówno dla Polski, jak i dla Czech.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	II.3.1. wyjaśnia ideowe i polityczne przyczyny rywalizacji papiestwa z cesarstwem o zwierzchnictwo nad średniowieczną Europą

Zadanie 7.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Uczestnik 1.: cesarz/król Henryk IV
Uczestnik 2.: papież Grzegorz VII

Zadanie 7.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Stanowisko: Tak, mogła być argumentem w walce politycznej.
Uzasadnienie: Klątwa, czyli wykluczenie z Kościoła, stawiała obłożonego klątwą poza ówczesnym społeczeństwem, dawała argumenty przeciwnikom cesarza, mogła skłonić nawet do próby zabójstwa czy pozbawienia władzy (do buntu).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	II.5.2. opisuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich [...]

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź:
Nazwa: prawo składu (Uwaga! Zdający może dodatkowo wskazać na przymus drogowy, ale musi koniecznie wymienić prawo składu).
Wyjaśnienie: Przywilej średniowieczny zobowiązujący kupców przewożących towary do wystawiania ich na sprzedaż w miastach posiadających ten przywilej (Uwaga! Zdający może dodatkowo wyjaśnić zasady przymusu drogowego, ale musi koniecznie wyjaśnić zasady prawa składu).

Zadanie 9. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	II.7.4. charakteryzuje i ocenia stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej [...]

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
D

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III.2.1. rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu europejskiego oraz wskazuje czołowych twórców i ich dzieła

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Styl: renesans (odrodzenie)
Autor: Leonardo da Vinci

Zadanie 11.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	III.1.1. ocenia wpływ odkryć geograficznych i ekspansji kolonialnej na życie gospodarcze i kulturowe Europy

Zadanie 11.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Korzeniami nazywano rośliny używane jako przyprawy (dzisiaj są nazywane przyprawami korzennymi).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 11.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
D

Zadanie 12.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	III.2.2. wyjaśnia polityczne, […] społeczne, kulturowe uwarunkowania i następstwa reformacji, […] charakteryzuje reformę Kościoła katolickiego

Zadanie 12.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Tak, ma związek.
Uzasadnienie: Kościół Pokoju w Świdnicy został wzniesiony w wyniku decyzji pokoju westfalskiego, który kończył wojnę trzydziestoletnią. Jedną z przyczyn wojny trzydziestoletniej były konflikty religijne, o których mowa w tekście źródłowym 2. Kontrreformacja także przyczyniła się do wzrostu napięć religijnych w Europie.

Zadanie 12.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
sobór trydencki

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 13.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	III.3.6. ocenia sytuację wyznaniową na ziemiach Rzeczypospolitej w XVI w., w tym tolerancję wyznaniową [...]

Zadanie 13.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Konfederacja: warszawska
Rok: 1573

Zadanie 13.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
W 1572 r. zmarł Zygmunt August. Podczas elekcji kandydatem do tronu polskiego był Henryk Walezy, brat króla Francji Karola IX. W nocy z 23 na 24 VIII 1572 r., w czasie wesela króla Henryka z Nawarry (późniejszy król Francji Henryk IV) i Małgorzaty de Valois, mającego przypieczętować pokój między hugenotami a katolikami, dokonano w Paryżu masowej rzezi hugenotów. Rzezi dokonano za wiedzą króla Karola IX. Innowiercy w Rzeczypospolitej obawiali się, że po wyborze Henryka Walezego na króla Polski także w Polsce może dojść do prześladowań religijnych.
Uwaga: Zdający może podać inne poprawne merytorycznie wyjaśnienie.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	II.7.3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z [...] Litwą w XIV–XV w. III.3.4. ocenia zmiany w relacjach polsko-litewskich w XVI w.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź (podanie dwóch nazw)
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Źródło 1. Unia w Horodle
Źródło 2. Unia w Lublinie

Zadanie 15.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	III.4.3. ocenia polską specyfikę w zakresie rozwiązań ustrojowych, struktury społecznej i modelu życia gospodarczego na tle europejskim

Zadanie 15.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Tak.
Uzasadnienie: Posłowie na tzw. sejmie skonfederowanym głosowali większością głosów, wg zasad, które obowiązywały podczas obrad konfederacji, potwierdza to tekst źródłowy 2.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 15.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Związek zawierany na pewien okres przez szlachtę, aby osiągnąć określone cele.

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	IV.1.3. charakteryzuje ustrój polityczny Księstwa Warszawskiego

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: A
Uzasadnienie: Fryderyk August był przewidziany jako pierwszy dziedziczny władca Rzeczypospolitej w Konstytucji 3 maja. Do tego postanowienia nawiązano po utworzeniu Księstwa Warszawskiego i Fryderyk August został władcą Księstwa. Obszar Księstwa Warszawskiego przedstawia mapa A.

Zadanie 17.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	IV.3.1. charakteryzuje i porównuje ideologie: konserwatyzm, [...] marksizm i anarchizm

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 17.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi
0 pkt – niepełna albo niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
A. anarchizm
B. konserwatyzm
C. marksizm

Zadanie 17.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
C

Zadanie 18.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	IV.4.3. wyjaśnia [...] charakter [...] powstań narodowych

Zadanie 18.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
rocznica powstania styczniowego (150. rocznica)

Zadanie 18.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi
0 pkt – niepełna albo niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Herby: Orzeł – herb Polski (Korony), Pogoń – herb Litwy, Archanioł Michał – herb Rusi (Ukrainy); wszystkie trzy symbole tworzyły herb używany podczas powstania styczniowego przez władze powstańcze.
Kosy: kosy były używane podczas powstania styczniowego jako broń przez oddziały kosynierów.

Zadanie 19.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	V.4.1. opisuje proces kształtowania się terytorium II Rzeczypospolitej, w tym [...] wojnę polsko-bolszewicką

Zadanie 19.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Traktat: traktat ryski / pokój ryski / pokój w Rydze
Rok podpisania: 1921 r.

Zadanie 19.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Zdający może w odpowiedzi wskazać na jeden lub kilka elementów: zatrzymanie ofensywy bolszewików, obrona Warszawy, przełom w wojnie polsko-bolszewickiej, uratowanie Europy przed planami bolszewików przeniesienia rewolucji do Europy Zachodniej (lub inne poprawne merytorycznie).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 20. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	V.4.5. wyjaśnia uwarunkowania polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź (podanie dwóch argumentów)
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Argument 1. Władze polskie uważały, że w sytuacji kryzysu, gdy na ustępstwa może liczyć ludność niemiecka, takie same prawa powinny przysługiwać Polakom zamieszkałym w Czechosłowacji („zwrot ziem za Olzą" – strona Polska w okresie międzywojennym uważała, że Zaolzie niesłusznie należało do Czechosłowacji).
Argument 2. Sytuacja polityczna powstała w wyniku konferencji monachijskiej dawała możliwość odzyskania Zaolzia.

Zadanie 21. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	V.6.3. charakteryzuje uwarunkowania [...] polityczne konferencji Wielkiej Trójki [...]

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
B

Zadanie 22.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	V.13.1. porównuje terytorium Polski powojennej z terytorium II Rzeczypospolitej oraz analizuje polityczno-społeczne [...] skutki zmiany granic

Zadanie 22.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź (podanie dwóch argumentów)
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Argument 1. Polska utraciła po 1945 r. Lwów i na mocy porozumienia z władzami radzieckimi przeniesiono część pomników z tych terenów.
Argument 2. Do Wrocławia przeprowadziło się po 1945 r. i utracie Lwowa wielu mieszkańców przedwojennego Lwowa.

Zadanie 22.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Ziemie Odzyskane to terytoria należące uprzednio do Niemiec (Śląsk, część Pomorza Zachodniego i Brandenburgii po linię Odry i Nysy Łużyckiej oraz południowa część Prus Wschodnich) i Wolnego Miasta Gdańska, włączone do Polski w wyniku postanowień konferencji w Poczdamie. Termin „Ziemie Odzyskane" został upowszechniony przez władze komunistyczne na potwierdzenie tezy o odzyskaniu przez Polskę prastarych ziem słowiańskich.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 23.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	V.13.2. charakteryzuje główne etapy przejmowania władzy przez komunistów w Polsce [...]

Zadanie 23.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Wydarzenie: referendum ludowe „3xtak"
Rok: 1946

Zadanie 23.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Hasło na plakacie i referendum zostało nazwane „3xtak" od haseł propagandowych, które zachęcały do pozytywnej odpowiedzi na trzy pytania, które postawiono w referendum.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 24. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	V.15.3. charakteryzuje działalność opozycji w PRL-u

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Tak, to ta sama organizacja.
Uzasadnienie: Obydwa teksty wskazują na podwyżki jako przyczynę protestów i w obydwu tekstach pojawia się motyw represji zastosowanych przez władze, w tekście 2. represje są szczegółowo opisane, obydwa teksty opisują więc te same wydarzenia (wydarzenia z 1976 r.).

Zadanie 25. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	V.12.5. [...] rozpoznaje charakterystyczne cechy procesu dekomunizacji w państwach bloku wschodniego po 1989 r.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Tak.
Uzasadnienie: Granica NRD została otwarta podczas „jesieni narodów", próby ucieczek obywateli NRD poprzez kraje sąsiednie do RFN, o których mowa w tekście źródłowym, przyczyniły się do decyzji o otwarciu granic, w efekcie doszło do upadku muru berlińskiego w listopadzie 1989 r.
Uwaga: Zdający może podać inne poprawne merytorycznie uzasadnienie.

Zadanie 26. (0–12)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	Temat 1. Porównaj kolonizację grecką i fenicką w basenie Morza Śródziemnego. I.31. porównuje kolonizację grecką z fenicką w basenie Morza Śródziemnego Temat 2. Państwo Henryków Śląskich – opisz próbę przezwyciężenia rozbicia dzielnicowego i przyczynę jej niepowodzenia. II.5.3. charakteryzuje proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich, ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła Temat 3. Sejm Wielki – oceń reformy i ich możliwy wpływ na poprawę funkcjonowania Rzeczypospolitej pod koniec XVIII w. III.6.3. charakteryzuje i ocenia dzieło Sejmu Wielkiego, odwołując się do tekstu Konstytucji 3 maja Temat 4. Scharakteryzuj ustrój polityczny Księstwa Warszawskiego. IV.1.3. charakteryzuje ustrój polityczny Księstwa Warszawskiego Temat 5. Wojna obronna Polski 1939 r. – opisz przebieg działań wojennych. V.8.1. opisuje przebieg [...] wojny obronnej Polski w 1939 r.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zasady oceniania

Temat 1. Porównaj kolonizację grecką i fenicką w basenie Morza Śródziemnego.

Poziom IV 9–12 pkt	Zdający: – wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty; – poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; – w sposób problemowy zestawił i porównał: przyczyny kolonizacji greckiej (poszukiwanie żyznej ziemi, handel, emigracja mieszkańców polis) i fenickiej (głównie handel), tereny zasiedlane (swoisty „podział" basenu M. Śródziemnego na obszary kolonizacji – pn. wybrzeża M. Śródziemnego, basen M. Czarnego to rejony zainteresowania Greków, pd. wybrzeża M. Śródziemnego to rejony osadnictwa fenickiego), skutki kolonizacji (rozwój handlu, przeniesienie kultury greckiej i fenickiej na nowe tereny, upowszechnienie pieniądza, założenie miast/państw, np. Kartaginy); – poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; – sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający: – dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; – w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; – przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; – podjął próbę formułowania wniosków.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający: – przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; – podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; – podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający: – w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; – podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; – poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.
0 pkt	Zdający otrzymuje 0 pkt, jeżeli umieścił w pracy informacje świadczące o zupełnym braku zrozumienia omawianego tematu lub praca jest nie na temat.

Temat 2. Państwo Henryków Śląskich – opisz próbę przezwyciężenia rozbicia dzielnicowego i przyczynę jej niepowodzenia. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe.

Poziom IV 9–12 pkt	Zdający: – wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty; – poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; – poprawnie zakreślił i uzasadnił ramy czasowe rządów Henryka Brodatego i Henryka Pobożnego (1227–1241), wskazał tereny, które udało się podporządkować obu władcom, oraz wyjaśnił okoliczności, w jakich to nastąpiło (rywalizacja pomiędzy Henrykiem Brodatym a Konradem Mazowieckim), opisał działania Henryka Brodatego mające zapewnić trwałość jego władztwa i zapewnienie praw do zdobytych terenów synowi, opisał najazd mongolski z 1241 r., bitwę pod Legnicą, śmierć Henryka Pobożnego i wskazał je jako główne przyczyny upadku monarchii Henryków Śląskich; – poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; – trafnie i w pełni wykorzystał materiał źródłowy (np. podał informacje pochodzące ze źródeł); – sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający: – dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; – w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; – przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; – podjął próbę formułowania wniosków; – w większości wykorzystał materiał źródłowy.

Poziom II 3–5 pkt	Zdający: – przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; – podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; – podjął próbę wykorzystania załączonych materiałów źródłowych i przywołania ich w tekście pracy.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający: – w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu, nawiązując do treści zawartych w materiale źródłowym; – podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; – poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.
0 pkt	Zdający otrzymuje 0 pkt, jeżeli umieścił w pracy informacje świadczące o zupełnym braku zrozumienia omawianego tematu lub praca jest nie na temat.

Temat 3. Sejm Wielki – oceń reformy i ich możliwy wpływ na poprawę funkcjonowania Rzeczypospolitej pod koniec XVIII w.

Poziom IV 9–12 pkt	Zdający: – wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty; – poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; – wymienia najważniejsze reformy sejmu wielkiego i ocenia ich faktyczny oraz możliwy wpływ na funkcjonowanie Rzeczypospolitej (podejście problemowe): • prawo o miastach (nietykalność osobista mieszczan, zniesienie podziału na zajęcia mieszczańskie i szlacheckie, poddanie rad miejskich pod nadzór władz centralnych, prawo uczestnictwa 24 przedstawicieli miast na sejmie – bez prawa głosowania) – analizuje możliwe korzyści dla kraju, np. może wskazać na korzyści gospodarcze, w zakresie zarządzania; • podniesienie stanu wojska do 100 tys. (ostatecznie do 60 tys.) – wskazuje na wzmocnienie siły państwa w obliczu agresji sąsiadów; • zasada niepodzielności ziem Rzeczypospolitej, utworzenie specjalnych komisji dla usprawnienia władzy w terenie; – wymienia postanowienia Konstytucji 3 maja i wskazuje korzyści, jakie mogły przynieść krajowi, szczególnie: wprowadzenie dziedziczności tronu i rezygnacja z wolnej elekcji, ukrócenie prób wpływania na wybór króla w Polsce przez inne kraje oraz ukrócenie roli magnatów podczas elekcji, zniesienie liberum veto i utworzenie Straży Praw, co mogło skutkować usprawnieniem rządów i dalszym reformowaniem państwa; – poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; – sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający: – dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; – w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; – przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; – podjął próbę formułowania wniosków.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający: – przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; – podjął próbę uporządkowania podanej faktografii.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający: – w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; – podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; – poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.
0 pkt	Zdający otrzymuje 0 pkt, jeżeli umieścił w pracy informacje świadczące o zupełnym braku zrozumienia omawianego tematu lub praca jest nie na temat.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Temat 4. Scharakteryzuj ustrój polityczny Księstwa Warszawskiego.

Poziom IV 9–12 pkt	Zdający: – wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty; – poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; – charakteryzuje ustrój Księstwa, przede wszystkim: wymienia władcę Saksonii Fryderyka Augusta jako władcę Księstwa Warszawskiego, wskazuje na fakt, że ta sama osoba była planowana jako władca w Konstytucji 3 maja, oraz na fakt, że Saksonia była członkiem Związku Reńskiego, którego protektorem był Napoleon Bonaparte (zależność od Francji); – opisuje zasady zawarte w konstytucji Księstwa Warszawskiego: władza wykonawcza była nadrzędna wobec władz ustawodawczej i sądowniczej, sprawowali ją dziedziczny monarcha, Rada Stanu i Rada Ministrów; władca Księstwa Warszawskiego miał inicjatywę ustawodawczą oraz pełnię władzy wykonawczej, Rada Stanu i Rada Ministrów mu podlegały; władzą ustawodawczą dysponowali monarcha i sejm; władca miał prawo inicjatywy ustawodawczej i zwoływania sejmu oraz wydawania dekretów; w skład sejmu wchodziły senat oraz izba poselska; sejm zbierał się raz na dwa lata; – wskazuje na uzależnienie Księstwa od Francji: wzory francuskie w administracji (podział na departamenty), wprowadzenie Kodeksu Napoleona; – poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; – sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający: – dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; – w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; – przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; – podjął próbę formułowania wniosków.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający: – przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; – podjął próbę uporządkowania podanej faktografii.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający: – w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; – podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; – poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.
0 pkt	Zdający otrzymuje 0 pkt, jeżeli umieścił w pracy informacje świadczące o zupełnym braku zrozumienia omawianego tematu lub praca jest nie na temat.

Temat 5. Wojna obronna Polski 1939 r. – opisz przebieg działań wojennych. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe.

Poziom IV 9–12 pkt	Zdający: – wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty; – poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; – dokonuje wyboru i opisuje istotne momenty dla działań wojennych, opisuje charakter działań wojennych (termin blitzkrieg/wojna błyskawiczna), charakteryzuje siły stron konfliktu, znaczenie opisywanych bitew dla przebiegu kampanii wrześniowej, porządkuje chronologicznie etapy kampanii: bitwa graniczna, przełamanie polskiej obrony, bitwa nad Bzurą i oblężenie Warszawy, wkroczenie wojsk radzieckich, ostatnie walki; uczeń powinien uwzględnić ważniejsze bitwy: obronę Westerplatte, bitwę pod Wizną, bitwę nad Bzurą, obronę Warszawy, obronę Lwowa, obronę Helu i bitwę pod Kockiem, wycofanie się wojsk polskich do Rumunii i na Węgry; – poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; – trafnie i w pełni wykorzystał materiał źródłowy (np. podał informacje pochodzące ze źródeł); – sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Poziom III 6–8 pkt	Zdający: – dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; – w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; – przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; – podjął próbę formułowania wniosków; – w większości wykorzystał materiał źródłowy.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający: – przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; – podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; – podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych; – podjął próbę wykorzystania załączonych materiałów źródłowych i przywołania ich w tekście pracy.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający: – w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu, nawiązując do treści zawartych w materiale źródłowym; – podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; – poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.
0 pkt	Zdający otrzymuje 0 pkt, jeżeli umieścił w pracy informacje świadczące o zupełnym braku zrozumienia omawianego tematu lub praca jest nie na temat.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl